

OSTEOPAIKILIE GENERALIZATĂ

E. Lax, Gh. Enăchescu, G. Vajna

Osteopoiikia a fost descrisă pentru prima oară de *Stieda*, dar o descriere mai amănunțită i se datorează lui *Albers-Schönberg* (1) (în 1915), lui *Ledoux-Lébard*, *Chambaneix* și *Dessane* (1) (în 1916). Până în 1952 literatura număra aproximativ 100 de cazuri comunicate. La noi acad. *Rădulescu* (2) citează un caz publicat de *Gherman* (2) în 1953, iar *Rupp*, *Acél* și *Marin* (9) comunică alte trei cazuri în 1962. Sinonimele bolii: osteopathia condensans disseminata, enostoză multiplă (*Brücke* (7)), a doua boală a lui *Albers-Schönberg*, osteoscleroză diseminată familială (*Busch*), spotted bones, osteită condensată diseminată.

Aspectul specific și caracteristic al bolii îl formează existența unor mici focare de condensare osoasă, a căror mărime variază între aceea a unui bob de orez și cea a unui bob de mazăre, de formă rotundă sau ovalară, localizate în oasele mici sau în epifizele și metafizele oaselor lungi. Astfel de focare sînt rar întîlnite în vertebre, coaste, stern sau sacrum și nu au fost niciodată observate la craniu.

Unii autori sînt de părere, că forma monostotică, monotopă este o variantă a osteopoiikiei generalizate, deoarece se întîlnește adesea în familiile celor cu osteopoiikie generalizată.

În general boala apare la adulți, dar au fost descrise și cazuri de osteopoiikie la copii. Cei mai mulți autori sînt de părere că numărul focarelor ramine constant: cu toate acestea *Grilli* (8) a relatat o observație proprie, care i-a permis să surprindă înmulțirea condensărilor osoase.

Bolnavul K. I. în etate de 33 ani, miner, se prezintă la examen la 27 dec. 1961. Acuză dureri în articulațiile genunchiului și în gambe, care se accentuează în timpul mersului. Starea generală este foarte bună. Neagă antecedente infecto-contagioase. Examenul general fizic nu decelează modificări patologice. Radiografiile pun în evidență condensările caracteristice (fig. nr. 1).



Fig. nr. 1: Radiografie comparativă humero-scapulară, cu focare de condensare osoasă.

Fig. nr. 2: Radiografia bazinului. Focarele de condensare diseminate în epifizele femurului și în oasele bazinului.

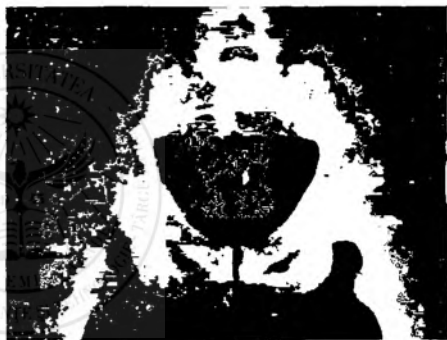


Fig. nr. 3: Radiografia art. tibio-tarsiene. Copia de contact prezintă focarele osoase în mărimea lor naturală.

Bolnavul A. G. în etate de 31 ani, muncitor agricol, se prezintă la serviciul nostru la 16 martie 1962, pentru un corp străin metalic în indexul de la mina dreaptă. Radiografia segmentului respectiv pune în evidență osteoporozele, care ulterior se confirmă a avea formă generalizată, deoarece condensările osoase sînt vizibile pe mai multe oase (fig. nr. 2).

Examenle de laborator nu furnizează date patologice. Calciul și fosforul seric prezintă valori normale.

Etiologia bolii nu e cunoscută. Boala apare mai frecvent la bărbați. Ereditatea a fost semnalată de mulți autori: Wilcox (3), Windholz (4), Švab (5), Brücke (7). În cazurile noastre nu am observat modificări la membrii familiilor. Etiologia toxică și incriminarea paratiroidelor nu a putut fi susținută cu nici un argument valabil.

Histopatologic se pun în evidență insule de calcificări, fără structură osoasă. Rar de tot această calcificare este dispusă în straturi, ceea ce radiologic se exprimă printr-o imagine striată.

Uneori în țesutul subcutanat al bolnavilor se palpează mici noduli nedure-roși, de mărimea unui bob de orez, formați din țesut conjunctiv. Dermatologii îi denumesc „dermato-fibroză lenticulară diseminată”. La niciunul din bolnavii noștri nu am constatat prezența acestor noduli.

Rezistența osului nu este compromisă, nu s-au semnalat fracturi spontane. Diagnosticul bolii cel mai adesea este întâmplător, ocazionat de alte suferințe. Importanța practică a cunoașterii acestei entități radiologice constă în problemele de diagnostic diferențial ce se ivesc, mai cu seama față de metastazele osteoplastice de cancer.

Sosit la redacție: 26 aprilie 1964.

Bibliografie

1. SCHINZ, BAENSCH, FRIEDEL, UEHLINGER: Lehrbuch der Röntgendiagnostik, G. Thieme, V. Stuttgart, 1952;
2. RADULESCU A.: Ortopedie Chirurgicală. Vol. I. (1956), Ed. Med. Buc.;
3. WILCOX, LESLIE AM.: J. Röntgenol. (1932), 27, 580;
4. WINDHOLZ, FRANZ: Fortschr. Röntgenstrahl. (1932), 45, 566;
5. ŠVAB, VACLAV: J. de Radiologie, (1932), 16, 405;
6. BERNATH, FRITZ.: Z. Kinderheilk. (1932), 54, 103—116;
7. BRÜCKE, HANS: D. Zeitschr. z. Chir. (1933), 239, 554;
8. GRILLI, ADAM: Nunt. Rad. (Siena), (1942), 10, 125—155;
9. RUPP-ACEL-MARIN: Oncologie și Radiologie, (1962), 2;
10. ALBERS-SCHÖNBERG, LEDOUX-LEBAR, CHAMBANEIX, DESSANE: cit. Schinz.